

මහජන බැංකුවේ හා එහි පරිපාලිතයන් - 2017

2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය හා එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් ප්‍රකාශන, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශන, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශන හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශන සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මහජන බැංකුවේ (බැංකුව) මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා බැංකුව සහ එහි පරිපාලිතයන්ගේ (සමූහය) ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මෙම විගණනය සිදුකිරීම සඳහා ප්‍රසිද්ධ වෘත්තියෙහි නියැලී වරලත් ගණකාධිකාරී සමාගමක් මට සහාය විය.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාර මෙම වාර්තාව නිකුත් කරනු ලැබේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ (“අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය”) වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවයන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් හා හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාළ වන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීමද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම් වලදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 මතය

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඒවායේ මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.1.1 නිදහස් කිරීම

1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 5(1) වගන්තියෙන් පැවරී ඇති බලතල අනුව, 1992 මැයි 14 දිනැති අංක 715 දරන රජයේ ගැසට් පත්‍රයෙහි පළකරන ලද එවකට මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ නියෝගය පරිදි එකී මුදල් පනතේ 11 කොටසෙහි ඇතුළත් විධිවිධානවලින් බැංකුව නිදහස් කර ඇත.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, බැංකුවේ පූර්ණ අංශ වන දේශීය බැංකු ඒකක, අක්වෙරළ බැංකු ඒකකය සහ විදේශ මෙහෙයුම්වල ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් සමන්විත විය. සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී ලංගිප්‍ර) අනුකූලව බැංකුවේ, එහි පරිපාලිත හා ආශ්‍රිත සමාගම්වල ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් සමන්විත වේ. වාර්තා කරනු ලබන දිනට සී/ස පීපල්ස් ට්‍රැවල්ස් (පුද්ගලික) සමාගමේ කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් සියයට 99 ක්ද, පීපල්ස් ලීසින් ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පීපල්ස් හි කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් සියයට 75 ක්ද, පීපල්ස් මර්චන්ට් බැන්ක් පීපල්ස් හි කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් සියයට 50.16 ක් හා සී/ස ස්මාර්ට් නෙට් ලංකා (පුද්ගලික) සමාගමේ කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් සියයට 37.3 ක් බැංකුව සතුව තිබුණි.

2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට එක් එක් සමාගමෙහි බැංකුව සතු අයිතිය ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සසඳා පහත දැක්වේ.

	සෘජු ආයෝජන			
	2017		2016	
	රු.000	ප්‍රතිශතය	රු.000	ප්‍රතිශතය
පරිපාලිත සමාගම්				
සී/ස පීපල්ස් ට්‍රැවල්ස් (පුද්ගලික) සමාගම	4,950	99	4,950	99
පීපල්ස් ලීසින් ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පීපල්ස්	690,958	75	690,958	75
පීපල්ස් මර්චන්ට් බැන්ක් පීපල්ස්	629,858	50.16	629,858	50.16
පරිපාලිත සමාගම්වල මුළු ආයෝජන	1,325,766		1,325,766	
ආශ්‍රිත සමාගම්				
සී/ස ස්මාර්ට් නෙට් ලංකා (පුද්ගලික) සමාගම	25,000	37.3	25,000	37.3
අඩුකළා - භානිකරණය සඳහා ප්‍රතිපාදන	(25,000)		(25,000)	
ආශ්‍රිත සමාගම්වල ශුද්ධ ආයෝජනය	-		-	

2.3 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

විගණනයේදී පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
(අ) 1961 අංක 29 දරන මහජන බැංකු පනතේ 12 (1) වගන්තිය	බැංකුවේ අනුදත් කොටස් ප්‍රාග්ධනය සාමාන්‍ය කොටස් 20,000,000 කට සීමා විය. බැංකුව රු.මිලියන 12,152 ක ප්‍රාග්ධන විභජනයට නියමිත කොටස් 243,040,000 ක් තිබුණද එය පනතේ සඳහන් අනුදත් ප්‍රාග්ධනයද ඉක්මවා තිබුණි. කෙසේ වුවද, මහජන බැංකු පනත සංශෝධනය කිරීම මඟින් අනුදත් කොටස් ප්‍රාග්ධනය වැඩිකර ගැනීමට කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් බැංකුව විසින් ගෙන නොතිබුණි.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් 2009 සැප්තැම්බර් 01 නිකුත් කළ උපදෙස් මාලා අංක 03	සියළුම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් ඉදිරි කාර්යාලවල (Front Office) ගනුදෙනුකරුවන් විසින් සිදුකරනු ලබන සියළුම ගනුදෙනු සහ ඔවුන් නියෝජිත ගනුදෙනු සීමාව ඉක්මවා ගනුදෙනු නොකරන බවට තහවුරු කරගැනීම අධීක්ෂණය සඳහා අධීක්ෂණ පද්ධතියක් කාලීනව පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ. කෙසේ වෙතත්, බැංකුවේ robuts online ක්‍රියාකාරී අධීක්ෂණ පද්ධතියක් නොමැති වීමෙන් අධීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය දිනය ඇතුළත අතරින් පතර හෝ පසු දිනයේ ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.
(ඇ) 2002 අංක 14 දරන අගය එකතු කිරීමේ බදු පනත (VAT) සහ එයට සිදුකළ සංශෝධන හා 2017 ජුනි 23 දිනැති අංක 1868/10 දරන ගැසට් පත්‍රයේ දැන්වීම	(i) ඇතැම් ආදායම් සඳහා බැංකුව විසින් එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) එක්රැස් කර නොතිබුණි. එසේ වුවත්, එම ආදායම් මත නිමැවුම් බද්දක් බැංකුව විසින් දැරිය යුතු විය. එබැවින් ගෙවිය යුතු වැට් සමඟ අනුරූපනය කරන ගිණුම් අවශ්‍ය වේ. (ii) මාසික මූල්‍ය වැට් (Financial VAT) ගෙවීමේදී බැංකුව විසින් සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් (EPF) සහ සේවක භාරකාර අරමුදල් (ETF) දායකය සහ පාරිතෝෂික ගෙවීම් ආදිය පාරිශ්‍රමික ලෙස සැලකිල්ලට

ගෙන නොතිබුණි. එසේ වුවත්, මෙම වියදම් පිළිබඳ සලකා බැලීමෙන් අනතුරුව මූල්‍ය වැට් බදු මුදල් සඳහා ප්‍රතිපාදන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සකස් කර තිබුණි. මේ හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වනවිට රු.මිලියන 1,580 ක සමුච්චිත වෙන්කිරීමක් අමතර බැරකමක් වශයෙන් වාර්තා කර තිබුණි.

(ඇ) 2009 අංක 09 දරන ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද සහ එහි සංශෝධනයන්

මූල්‍ය සේවා සඳහා VAT ගෙවීම් කිරීමේදී EPF, ETF හා පාරිතෝෂික ගෙවීම් පාරිශ්‍රමික වශයෙන් නොසැලකීම හේතුවෙන්, මූල්‍ය සේවාවල ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදුවල ද 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙවිය යුතු සත්‍ය ශේෂය සමඟ සැසඳීමේදී රු.මිලියන 213.9 ක වෙනසක් පෙන්වුම් කෙරිණි.

(ඉ) අභ්‍යන්තර වක්‍රලේඛ

(i) 2010 දෙසැම්බර් 03 දිනැති අංක 6970/2010 දරන නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීගේ (මෙහෙයුම්) වක්‍රලේඛය

උකස් භාණ්ඩ වෙන්දේසි කිරීමෙන් පසුව ඉතිරිවන මුදල් සම්බන්ධයෙන් උකස් ගනුදෙනුකරුවන් වෙත බැංකුව විසින් අවම වශයෙන් තෙවරක් වත් සිහි කැඳවීමේ ලිපි යැවිය යුතු අතර එහිදී පිටපත් වෙනමම ලිපිගොනුවක ගොනු ගත කළ යුතුය. එසේ වුවත්, ඇතැම් අවස්ථාවලදී සමහර ශාඛාවන් විසින් ඉහත ලිපියේ කිසිදු පිටපතක් තබා නොගන්නා අතර, එම ශාඛාවන් එලෙස සිහි කැඳවීම් ලිපි 03 ක් යවා තිබුණේද යන්න සනාථ කරගැනීමට ද නොහැකි වී තිබුණි.

(ii) බැංකු උකස් අත්පොතේ 18.1 වගන්තිය

උකස් භාණ්ඩ තැන්පත් කිරීමේදී හා ඒවා ආපසු එම ස්ථානයෙන් ගැනීමේදී උකස් භාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් යතුරු භාරව කටයුතු කරන නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු විසින් උකස් භාණ්ඩ තොග පොතේ සටහන් යොදා අත්සන් කළ යුතුය. එසේ වුවත්, ඇතැම් අවස්ථාවලදී, උකස් භාණ්ඩ තොග පොතේ අදාළ විස්තර පිළිබඳ සටහන් නොයොදා එක් නිලධාරියෙකු පමණක් අත්සන් කොට, උකස් භාණ්ඩ ඉවත් කරගෙන තිබුණි.

(iii) 2018 පෙබරවාරි 09 දිනැති අංක 518/2004 (71) දරන කාර්යාල වක්‍රලේඛය

ගනුදෙනුකරුවන්ට තාවකාලික අයිරා පහසුකම් ලබාදීමේදී ශාඛා කළමනාකරු විසින් පූර්ව අනුමැතිය ලබාගත යුතුය. එසේ වුවත්, ඇතැම් ශාඛාවන් විසින් එලෙස කිසිදු පූර්ව අනුමැතියක් මේ සම්බන්ධයෙන් ලබාගෙන නොතිබුණි.

(iv) බැංකුවේ ණය මාර්ගෝපදේශ අත්පොතේ 9.3.1 වගන්තිය

ජංගම ගිණුමක අවම වශයෙන් මාස 06 ක කාලවකවානුවක් සඳහා සතුටුදායක තැන්පත් කිරීම් පවත්වාගෙන යාම අයිරා පහසුකම් ලබාගැනීම සඳහා යෝග්‍ය වන්නේය. එසේ වුවද, ඇතැම් අවස්ථාවලදී එම උපදෙස්වලට පටහැනිව බැංකු අයිරා පහසුකම් ලබා දී තිබුණි.

(v) බැංකුවේ අංක 688/2003, 808/2009, 736/2005 හා 612/96(1) දරන පොදු උපදෙස් වක්‍රලේඛ

(i) උකස් භාණ්ඩවලින් අහඹු ලෙස සියයට 10 ක් තෝරා එම රත්‍රන් ප්‍රමාණයේ නිවැරදිතාවය සේවා මධ්‍යස්ථාන භාර (Service centres in-charge) කළමනාකරුවන් සහ නිලධාරීන් විසින් භෞතිකව පරීක්ෂා කර දෛනිකව අත්තිකාරම් ලබාදීම වක්‍රලේඛයේ සඳහන් ආකෘතියේ ආකාරයට මාරු කිරීම් පොතක් (Transfer Book) පවත්වාගෙන යා යුතුය. නමුත්, ඇතැම් අවස්ථාවලදී බැංකුවේ ශාඛා විසින් මෙයට අනුකූලව කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ii) නිට්‍රික් අම්ලය සහ ලුණු ජලය (Nitric Acid and Salt water) භාවිතා කර රත්‍රන් වෙනස් වන්නේද යන්න සතියකට වරක් අදාළ ශාඛා කළමනාකරුගේ හෝ කළමනාකරු (මෙහෙයුම්) ගේ කෙටි අත්සන් සහිතව පරීක්ෂා කළ යුතු වුවත්, ඇතැම් ශාඛාවන් මෙයට අනුකූල වී නොතිබුණි.

(iii) ඉසුරු උදාන සහ පීපල්ස් ගිෆ්ට් වවුචර්ස් (People's Gift Vouchers) සම්බන්ධයෙන් ශාඛා විසින් ගිණුම්කරණ හා තොග පාලන පටිපාටීන් අනුගමනය කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් දෝෂ නිරීක්ෂණය විය.

- තෑගි වවුචර්වලට අදාළ තොග ලේඛන විධිමත්ව පවත්වාගෙන නොතිබුණි.
- තෑගි වවුචර් නිකුත් කිරීමේදී අනුක්‍රමික අංක පිළිවෙල අනුගමනය කර නොතිබුණි.

- අතැති තොග ද්විත්ව පාලනයක් නොමැතිව තබා ගැනීම.

- තැගි වවුචර් විකුණුම් විස්තර සටහන් කිරීම සඳහා ශාඛාවන්වල මාරු කිරීමේ පොත් (Transfer Book) නඩත්තු කර නොතිබුණි.

(iv) නිලධාරීන්ගේ කාර්ය මාරුකිරීමේ කාඩ්පත් (Job Rotation Cards) විධිමත් ලෙස යාවත්කාලීන කර නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඊ) අංක 571/2002(8) දරන නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී වක්‍රලේඛයේ 3.2.2 වගන්තිය

සෑම මාසයක් අවසානයේදී අතැති තොග, තොග පොත සමඟ ශේෂ කොට බලයලත් නිලධාරියා විසින් අදාළ සටහන් පරීක්ෂා කර අත්සන් තැබිය යුතුය. එසේ වුවත්, ශාඛාවන් විසින් අදාළ උපදෙස්වලට අනුගත වී නොතිබුණු අවස්ථා දක්නට විය.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ සහ සමූහයේ මෙහෙයුම්වලින් වූ ප්‍රතිඵලය පිළිවෙලින් රු. මිලියන 25,913 ක් සහ රු. මිලියන 29,868 ක බදු පූර්ව ශුද්ධ ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ බැංකුවේ සහ සමූහයේ බදු පූර්ව ශුද්ධ ලාභය පිළිවෙලින් රු. මිලියන 20,814 ක් සහ රු.මිලියන 25,433 ක් වූයෙන් බැංකුවේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලවල පිළිවෙලින් රු.මිලියන 5,099 ක සහ රු.මිලියන 4,435 ක වර්ධනයක් දැක්වුණි. මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් පොලී ආදායම් වැඩිවීම බලපා තිබුණි.

බැංකුවේ සහ සමූහයේ ලාභය පිළිවෙලින් රු.මිලියන 18,250 ක් හා රු.මිලියන 20,511 ක් වුවද, පෞද්ගලික පාරිශ්‍රමික, ක්ෂය වීම් හා රජයට ගෙවන ලද බදු මුදල සැලකිල්ලට ගත්විට බැංකුවේ හා සමූහයේ අගය එකතු කිරීම පිළිවෙලින් රු.මිලියන 50,721 ක් හා රු.මිලියන 58,825 ක් විය. පසුගිය වර්ෂයේ අගය එකතු කිරීම පිළිවෙලින් රු.මිලියන 45,886 ක් හා රු.මිලියන 54,012ක් විය.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.2.1 වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාත

සමාලෝචිත වර්ෂයේ සහ පෙර වර්ෂයේ බැංකුවේ වැදගත් අනුපාත විග්‍රහයක්, ක්ෂේත්‍රයේ අනෙකුත් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවල අනුපාත සමඟ සංසන්දනය කර පහත දැක්වේ.

- (අ) 2016 වර්ෂයේදී සියයට 12.28 ක් වාර්තා කළ බැංකුවේ ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය 2017 වර්ෂයේදී සියයට 11.25 ක් දක්වා පහත වැටී තිබුණි. තවද, මෙය ක්ෂේත්‍රයේ සියයට 13.41 අනුපාතයට වඩා අඩු වී තිබුණි.
- (ආ) 2016 වර්ෂයේදී පිළිවෙලින් සියයට 9.8 ක් සහ සියයට 12.1 ක්ව පැවැති බැංකුවේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතය පෙළ 1 සහ පෙළ 1+ පෙළ 2 (Tier 1 and Tier 1+ Tier 2) 2017 වර්ෂයේදී පිළිවෙලින් සියයට 10.8 ක් සහ සියයට 13.5 ක් දක්වා වැඩි වී තිබුණි. 2017 වර්ෂයේදී ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතය (පෙළ 1) සහ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතය (පෙළ 1+ පෙළ 2) පිළිවෙලින් සියයට 12.3 ක් සහ සියයට 15.2 ක් ලෙස වාර්තා කර තිබූ නමුත් බැංකුව මෙම අනුපාත ක්ෂේත්‍රයේ අනුපාතවලට වඩා පහත මට්ටමකින් පවත්වාගෙන තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, බැංකුව විසින් මෙම අනුපාතයන් මහ බැංකුවෙන් නිකුත් කර ඇති උපදෙස්වලට අනුකූලව පිළිවෙලින් සියයට 6.25 ක් සහ සියයට 11.75 ක මට්ටමකින් පවත්වාගෙන යා යුතුය.

3.2.2 ලාභදායීත්වය

බැංකුව විසින් 2017 වර්ෂයේදී රු.මිලියන 160,923 ක දළ ආදායමක් අයවැයගත ආදායමට සාපේක්ෂව සියයට 6.7 ක් වැඩියෙන් උපයාගෙන තිබුණි. බැංකුවේ ශාඛා ජාලය 2017 වර්ෂයේ රු.මිලියන 9,477 ක ලාභයක් වාර්තා කර තිබුණත් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ශාඛා 152 ක් විසින් රු.මිලියන 55,012 ක අලාභ වාර්තා කර තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

4.1.1 සැලසුම් කිරීම

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සඳහන් කර තිබූ ඉලක්කවලට සාපේක්ෂව ණය හා ලැබිය යුතු සහ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ තැන්පතු පිළිවෙලින් සියයට 1.2 කින් සහ සියයට 0.9 කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, බැංකුවේ ආයෝජන ඉලක්කගත ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 21.8 කින් පහළ ගොස් තිබුණි. බැංකුව විසින් රු.මිලියන 1,514,806 ක මුළු වත්කම් ප්‍රමාණයක් පවත්වා ගැනීමට ඉලක්ක කර තිබුණත් වර්ෂය අවසාන වන විට පවත්වා ගත හැකිවූයේ රු.මිලියන 1,467,099ක් වටිනා වත්කම් පමණි.

4.1.2 වෙළඳපොළ කොටස

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට බලපත්‍රලාභී වානිජ බැංකු විසින් රු.මිලියන 825,752 ක පොලී ආදායම් වාර්තා කර තිබුණි. ඉන් බැංකුවේ දායකත්වය රු.මිලියන 149,184 ක් හෙවත් සියයට 18 ක් පමණි. තවද, 2017 වර්ෂය සඳහා සියළුම බලපත්‍රලාභී වානිජ බැංකුවල ලාභය රු.මිලියන 125,957 ක් වූ අතර ඉහත ලාභය සඳහා බැංකුවේ දායකත්වය රු.මිලියන 18,250 ක් හෙවත් සියයට 14.5 ක් වී තිබුණි.
- (ආ) 2017 වර්ෂයේදී බලපත්‍රලාභී වානිජ බැංකුවල මුළු වත්කම්, ණය හා තැන්පතු සඳහා බැංකුවේ දායකත්වය පිළිවෙලින් සියයට 16 ක්, සියයට 19 ක් හා සියයට 19 ක් පමණක් වී තිබුණි.

4.1.3 ණය පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) බැංකුව විසින් 2017 වර්ෂය තුළදී රු.මිලියන 528,290 ක ණය ලබා දී තිබූ අතර එයින් 2018 මැයි 31 දින වන විට රු.මිලියන 3,607 ක් අක්‍රීය ණය වශයෙන් වර්ගීකරණය කර මාරු කර තිබුණි. තවද, එක් වාරිකයක්වත් අයකරගෙන නොමැති ණය රු.මිලියන 140 ක් වූ අතර එකඳු ප්‍රාග්ධන වාරිකයක්වත් අයකර ගත නොහැකි වූ ණය ප්‍රමාණය රු.මිලියන 910 ක් වී තිබුණි. මේ අතරතුර රු.මිලියන 133.8 ක ණය සම්බන්ධයෙන් සේවා සැපයීමේ පොලිය රු.මිලියන 75 ක් ද 2018 මැයි 31 දිනට හිඟහිටව පැවතුණි.

(ආ) 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ රු.මිලියන 5 ට වැඩි අක්‍රීය ණය හා අත්තිකාරම්වල එකතුව රු.මිලියන 42,210.8 ක් වූ අතර එය ප්‍රාග්ධනය රු.මිලියන 12,072 ක් සහ පොලිය රු.මිලියන 30,138.8 කින් සමන්විත විය. ඉන් රු.මිලියන 2,576.8 ක් හෙවත් සියයට 6 ක් සඳහා කිසිදු ඇපකරයක් නොතිබුණි. තවද, ඉහත ණයවලින් රු.මිලියන 29,365 ක් හෙවත් සියයට 69 ක් සඳහා ප්‍රමාණවත් ආරක්ෂිත ඇප නොතිබුණි.

(ඇ) 2017 වර්ෂය තුළදී ප්‍රාග්ධන කොටස රු.මිලියන 108.93 ක් සහ පොලී හා අනෙකුත් ගාස්තු රු.මිලියන 512.9 ක් වශයෙන් එකතුව රු.මිලියන 621.83 ක ණය හා අත්තිකාරම් අක්‍රීය ලෙස සලකා කපාහැර තිබුණි.

(ඈ) සෝමවිලා ඇන්ඩ් කොම්පැණි වෙත ලබාදුන් ණය

(i) රු.මිලියන 19 ක තේ තොගයක් ඇපයට තබා ගනිමින් ණය අංක 204100100084991 යටතේ ඉහත සඳහන් ගනුදෙනුකරුට 2005 පෙබරවාරි 14 දින රු.මිලියන 15 ක් ස්ථිර බැංකු අයිරා පහසුකම (Permanent overdraft (POD)) බැංකුව විසින් ලබා දී තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, සඳහන් වූ ආකාරයේ තොගයක් නොමැති වූයෙන් මෙම පහසුකම තාවකාලික බැංකු අයිරාවක් බවට 2006 ජනවාරි 26 දින පත් කළ අතර පසුව එය 2006 අප්‍රේල් 26 දින අක්‍රීය ලෙස වර්ගීකරණය කොට මාරුකර තිබුණි. ඉහත පහසුකමට අදාළ මුළු හිඟහිටි ශේෂය 2017 නොවැම්බර් 27 දිනට ප්‍රාග්ධනය රු.මිලියන 38.9 ක් සහ පොලී සහ අනෙකුත් ගාස්තු රු.මිලියන 209 ද ඇතුළුව රු.මිලියන 247.9 ක් වී තිබුණි.

(ii) POD හි විශේෂ කොන්දේසිය අනුව, බැංකු නිලධාරියෙකු විසින් රු.මිලියන 19 කට සමාන අගයකට හෝ වඩා ඉහළ වර්තමාන වෙළඳපොල වටිනාකමට තොගය පවත්වාගෙන යන්නේද පිළිබඳ පරීක්ෂා කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, POD හි සඳහන් ආකාරයේ විශේෂ කොන්දේසි ප්‍රකාර ඔවුන් විසින් ක්‍රමික පරීක්ෂාවකට ලක් නොකිරීම හේතුවෙන් බැංකුවට ඉහත තොගය ඇපයක් තබා ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි.

(ඉ) මිරාමාර් බීච් හෝටලයට ලබාදුන් ණය (Miramar Beach Hotel)

අංක 589/2005 දරන කළමනාකරණ වක්‍රලේඛය යටතේ රු.40,000,000 ක සහ රු.10,000,000 ක වටිනාකමකට සුසහන ණය දෙකක් විශේෂිත ගනුදෙනුකරුවකුට ලබා දී තිබූ අතර මෙම ණය දෙකම 2017 වර්ෂය තුළදී අක්‍රීය වර්ගීකරණය යටතට මාරුකර තිබුණි. 2017 නොවැම්බර් 22 දිනට මුළු හිඟහිටි ප්‍රමාණය රු.68,152,436 ක් සහ රු.13,203,597 ක් වී තිබුණි.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන්ද කරනු ලැබේ.

- (i) මෙම ණය වෙනුවෙන් මාසික වාරික රු.25,000 ක් සහ රු.10,000 ක් ගනුදෙනුකරු විසින් ආයෝජන ඉතිරි කිරීමේ ගිණුම් (ISA) දෙකක් විවෘත කිරීමෙන් තැන්පත් කළ යුතු වුවත් ගනුදෙනුකරු විසින් එවැනි ගිණුම් විවෘත කිරීමක් සිදුකර නොතිබුණි.
- (ii) බැංකුව වෙනුවෙන් සමපාර්ශ්වික හා පවරන (collateral හා assigned) රක්ෂණ ලබාගෙන තිබුණත්, එම ප්‍රතිපත්තිය 2012 අගෝස්තු 30 දිනෙන් පසුව අලුත් කර නොතිබුණි.
- (iii) නඩු අංක SL/SPL/LA/312/2013 යටතේ මෙම ණය අයකර ගැනීම වෙනුවෙන් උසාවියක නඩුවක් පවරා තිබුණද, උසාවිය විසින් බැංකුව වෙත අවාසිසහගත තීන්දුවක් ප්‍රකාශයට පත්කර තිබුණි. ඉන් පසුව නඩු අංක CA (Write) 974/08 යටතේ බැංකුව විසින් උසාවි තීන්දුවට එරෙහිව අභියාචනය කර තිබුණි.

(ඊ) සී/ස ඉන්ෆොමේෂන් සොලියුෂන් (පුද්ගලික) සමාගමට (TISL) ලබාදුන් ණය ඉහත සමාගමට 2015 වර්ෂයේදී බැංකුව විසින් එකතුව රු.මිලියන 165 ක සාමූහික ණය, විශ්වාසා ලදුපත්, ණයවර ලිපි, ප්‍රතිග්‍රහණ ලියවිලි සහ (Block Loan, Trust Receipts, letter of credit, Acceptance Facility) බැංකු අයිරා වැනි ණය පහසුකම් අනුමත කර තිබුණි. එකඟ වූ පරිදි ණය සේවා පහසුකම් (Servicing credit facilities) නොසැපයීම හේතුවෙන් විධායක මණ්ඩල ණය කමිටුව මෙම ණය පහසුකම් ප්‍රති ව්‍යුහගත කර තිබුණි.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (i) ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේදී, රු.මිලියන 70 ක block loan 2017 මාර්තු 24 දින අක්‍රීය ණය කාණ්ඩයට මාරු කර තිබූ අතර 2017 අප්‍රේල් 27 දින පැවැත්වූ රැස්වීමේදී උකස් දේපල වෙන්දේසි කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තීරණය කර තිබුණි. 2017 ජූලි 12 දිනට මුළු හිඟ හිටි ශේෂය රු.මිලියන 74.7 (ප්‍රාග්ධනය රු.මිලියන 70, පොලී හා දණ්ඩන ගාස්තු රු.මිලියන 4.7) ක් විය. කෙසේ වෙතත්, 2016 නොවැම්බර් 30 දිනැති තක්සේරු වාර්තාව අනුව උකස් දේපලෙහි වලංගු විකුණුම් වටිනාකම රු.මිලියන 65 ක් බව දැක්වුණි. මේ අනුව, බැංකුවට නියත වශයෙන්ම විය හැකි අලාභය රු.මිලියන 9.7 ක් වී තිබුණි.
- (ii) ඉහත ණය මුදලට අදාළ උකස් දේපල පිහිටි නො.14, දුම්රියපොළ පාර, වැල්ලවත්ත යන ප්‍රදේශය ස්ථානීය පරීක්ෂාවකට ලක්කර නොතිබුණි.
- (iii) ඉහත පහසුකම අක්‍රීය ණය වර්ගීකරණයට මාරු කර තිබියදීත් රු.මිලියන 9.26 ක ණය මුදලෙහි අවසන් අදියර 2017 මාර්තු 27 දින බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරුට නිදහස් කර තිබුණි.

(උ) සී/ස ඕගෙල් ෂු (පුද්ගලික) සමාගමට ලබාදුන් ණය එකතුව රු.මිලියන 110 ක ණය පහසුකම් ඉහත සමාගමට 2013 වර්ෂයේදී ලබා දී තිබූ අතර 2014 මාර්තු මාසයේදී අක්‍රීය වර්ගීකරණය යටතේ මාරුකර ඉන් අනතුරුව 2015 අප්‍රේල් 01 දින බැංකුව විසින් ණය පහසුකම් ප්‍රතිඋප ලේඛනගත කර තිබුණි.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (i) සමස්ත ණය පහසුකම් වෙනුවෙන් වෙළඳ බඩු තොගය ඇපයට තබා තිබුණත්, වර්තමානයේ සමාගම සතුව කිසිදු නිම් තොගයක් නොපැවැති අතර ව්‍යාපාරික කටයුතු ද කෙරීගෙන ගොස් නොතිබුණි.
- (ii) ස්ථීර බැංකු අයිරා () පහසුකම් වෙනුවෙන් උලපනේ පිහිටි කර්මාන්තශාලා පරිශ්‍රයේ දේපළ ඇප වශයෙන් පිරිනමා තිබුණි. සම්පත් බැංකුවේ මහනුවර මෙට්‍රෝ ශාඛාවෙන් ලබාගෙන තිබූ ණය පහසුකම් වෙනුවෙන් මෙම දේපළ ඒ වන විටත් උකසට තබා තිබුණි. මෙය නොසලකා, බැංකුව විසින් ඉහත ණය පහසුකම් ලබා දී තිබුණි.
- (iii) 2011 සැප්තැම්බර් 09 දිනැති ප්‍රාදේශීය කාර්යාල නිර්දේශය අනුව, මෙම ණය පහසුකම් සම්බන්ධයෙන් පැවැති අධි අවදානම් තත්ත්වය නිසා උලපනේ ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇති දේපලෙහි ඇති ගොඩනැගිල්ල සහ යන්ත්‍රෝපකරණ පිළිවෙලින් රු.මිලියන 130 කට සහ රු.මිලියන 170 කට රක්ෂණය කළ යුතුව තිබුණි. එසේ වුවත්, කිසිදු රක්ෂණ ඔප්පුවක් විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
- (iv) බැංකුව විසින් පිටකොටුව මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ (Pettah Magistrate) නඩුවක් පවරා තිබුණත්, 2017 ජූලි 13 දින වන විටත් හිඟහිටි එකතුව රු.මිලියන 43,047.87ක් (ප්‍රාග්ධනය රු.මිලියන 37,732.88 සහ පොලිය රු.මිලියන 5.3) අයකර ගැනීමට අපොහොසත් වී තිබුණි.

(ඌ) සී/ස හියට් ස්ටීල් (පුද්ගලික) සමාගමට දුන් ණය

1993 සිට 1996 කාල පරිච්ඡේදය තුළ ඉහත සමාගමට බැංකුව විසින් එකතුව රු.153,054,406 ක ණය පැකේජයක් ලබා දී තිබූ අතර ඉන් අනතුරුව එම පහසුකම් අක්‍රීය කාණ්ඩය යටතට මාරු කර තිබුණි. 2018 ජූනි 25 දිනට මුළු හිඟහිටි පහසුකම් රු.333,161,760 ක් වී තිබුණි.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කරුණු අනාවරණය විය.

- (i) බැංකුව විසින් රු.මිලියන 15 ක් සහ රු.මිලියන 51.50 ක් පිළිවෙලින් 1995 ජනවාරි 12 දින සහ 1995 මාර්තු 01 දින අනුමත කර තිබූ අතර තථ්‍ය වශයෙන් ලබා දී තිබූ වටිනාකම රු.මිලියන 86.55 කින් අනුමත ණය සීමාව ඉක්මවා තිබුණි.
- (ii) ඉහත පහසුකම් ලබාදීමට පෙර සමාගමේ ආපසු ගෙවීමේ හැකියාව පිළිබඳ බැංකුව විසින් අවධානය යොමු කළ බවට තහවුරු කළහැකි ලේඛනමය සාක්ෂි ඉදිරිපත් කර නොවිණි.
- (iii) 2006 වර්ෂයේදී බැංකුව විසින් හිඟහිටි ප්‍රාග්ධනයෙන් රු.81,074,616 ක් කපාහැර තිබුණි.
- (iv) 2005 ඔක්තෝබර් 20 දින උක්ත සමාගම එහි මෙහෙයුම් නවතා දමා තිබුණි. ලංසුකරුවන් නොමැති වීමෙන් බැංකුව විසින් 2005 දෙසැම්බර් 29 දින සමාගමේ උකස් වත්කම් (parate executed) පවරා තිබුණි. ඉහත උකස් වත්කම් සඳහා ආරක්ෂක ගාස්තු සහ නඩු පැවරීම පිරිවැය වෙනුවෙන් ආසන්න වශයෙන් මසකට රු.400,000 ක් (වර්ෂයකට රු.4,800,000) වැයකර තිබුණි.

(v) පුගොඩ දිස්ත්‍රික් අධිකරණය විසින් අල්ලා ගනු ලැබූ අයිතමයන් හැර මිලදී ගනු ලැබූ උකස් ඉඩම සහ යන්ත්‍රෝපකරණ අපහරණය කිරීමට බැංකුව අපේක්ෂා කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, 2016 සැප්තැම්බර් 01 දිනැති නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (අයකරගැනීම් Recoveries) ගේ තත්ත්ව වාර්තාවේ භාගයන සහ යන්ත්‍රෝපකරණ ක්ෂය වීම් හේතුවෙන් අඛණ්ඩ පැවැත්මේ වටිනාකම අඩු වී ඇති බව සඳහන් කර තිබුණි. මේ අනුව බැංකුව අපේක්ෂා කළ පරිදි උකස් වත්කම් අපහරණය කිරීමෙන් හිඟහිටි ණය ශේෂ අයකර ගත නොහැකි වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඵ) සී/ස ලක්දිව ක්ලෝනිත් ගම්පොළ (පුද්ගලික) සමාගමට දුන් ණය

ඇඟළුම් කර්මාන්තශාලා 200 ක් මාරියාවත්ත, ජයමලපුර, ගම්පොළ ස්ථාපිත කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමය යටතේ mortgage over the leasehold rights of the property ඉහත සමාගමට 1992 – 1995 කාලවකවානුව තුළ එකතුව රු.52,481,338 ක ණය පහසුකම් බැංකුව විසින් ලබා දී තිබුණි. 2018 ජුනි 25 දින වන විට මුළු හිඟහිටි මුදල රු.මිලියන 421.3 ක්ව පැවතුණි.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් ද කරනු ලැබේ.

- (i) සමාගමේ කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂවරයා රු.මිලියන 26 ක් ගෙවීමට එකඟ වී තිබූ නමුත්, 2017 වර්ෂය අවසානය වන විටත් එකඟ වූ පරිදි නිරවුල් කර නොතිබුණි.
- (ii) බැංකුවට වෙනත් විකල්පයක් නොමැති තැන කරන ලද යෝජනා සම්මතයක් සම්පාදනය කිරීමෙන් පසුව උකස් වත්කම් විකිණීමට සැලසුම් කළද එයද බදු (BOI) කැමැත්ත නොමැතිව සිදුකළ නොහැකිව තිබුණි. බදුගැනුම්කරුට දේපල අතුරු බදු දීමට හෝ අන් අයෙකුට පවරා දීමට මුල් බදු ගිවිසුම් කොන්දේසි හා විධිවිධාන මගින් ප්‍රතිපාදන ද සලසා නොතිබුණි.

4.2 හඳුනාගන්නා ලද පාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව බාහිර වංචා සංඛ්‍යාව 236 සිට 244 දක්වා ඉහළ යාම හේතුවෙන්, 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවට දැරීමට සිදු වී තිබූ මුළු අලාභය රු.මිලියන 36.4 ක් විය.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී භෞතික වත්කම්වලට සිදු වූ හානි හේතුවෙන් බැංකුවට රු.මිලියන 6.3 ක අලාභයක් දැරීමට සිදු වී තිබුණි.
- (ඇ) ව්‍යාපාරය කඩා කප්පල කිරීමෙන් හා පද්ධති අසමත් වීම හේතුවෙන් එකතුව රු.මිලියන 17.3 ක අලාභයක් එනම් පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව රු.මිලියන 16.7 කින් ප්‍රමාණාත්මක ලෙස ඉහළ ගොස් තිබුණි.

4.3 බැංකුවට එරෙහිව සහ බැංකුව විසින් නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම

හිමිකම් රු.මිලියන 9,571 ක් වෙනුවෙන් වන්දි ඉල්ලා නඩු කටයුතු 169 ක් බැංකුවට එරෙහිව පවරා තිබූ අතර ඉන්, හිමිකම් රු.මිලියන 7,209 ක් හානි වශයෙන් 2017 දෙසැම්බර් 31 දින ලබාගෙන තිබුණි. තවද, මෙතෙක් අවසන් තීන්දුව ප්‍රකාශයට පත්කර නොතිබූ නඩු 18 කින් බොහෝදුරට බැංකුවට අවාසි සහගත විය හැකි බව බැංකුවේ නීති නිලධාරියාගේ අදහස වන අතර එම නඩුවලට අදාළව හිමිකම් ඉල්ලා ඇති ප්‍රමාණය රු.මිලියන 441 කි. මේ අතරතුර බාහිර පාර්ශවයන් 3944 දෙනෙකුට එරෙහිව බැංකුව විසින් නඩු පවරා ඇති අතර 2017 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා වන්දි වශයෙන් හිමිකම් ඉල්ලා ඇති වටිනාකම රු.මිලියන 7,729 ක් විය.

4.4 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

- (අ) ඇතැම් ශාඛාවන් මුදල්, ATM මුදල් සහ රත්තරන් භාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් ඇති ඔවුන්ගේ රක්ෂණ සීමාව ඉක්මවා තිබුණි. නිදසුනක් වශයෙන් ගනේමුල්ල ශාඛාවේ 2017/2018 කාල පරිච්ඡේදය සඳහා මුදල්, ATM මුදල් සහ රත්තරන් භාණ්ඩ සඳහා රක්ෂණාවරණය පිළිවෙලින් රු.මිලියන 72 ක්, රු.මිලියන 13.2 ක් සහ රු.මිලියන 650 ක් ව පැවතුණි. එසේ වුවත්, එම ශාඛාව විසින් එම සීමාවන් ඉක්මවා තිබුණත් රක්ෂණ සීමාව වැඩි කර නොතිබුණි.
- (ආ) පොලී ගෙවීම් සඳහා ජංගම ගිණුම් හිමිකම් නොලබන නමුත්, ආයතනික බැංකු අංශය (Corporate Banking Division) පවත්වාගෙන යනු ලබන විශේෂිත ජංගම ගිණුමක් සඳහා වාර්ෂිකව සියයට 3 ක පොලී ගෙවනු ලබයි.

4.5 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

අංක 381/76 දරන පොදු උපදෙස් වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව, සමුපකාර සමිති, සමාගම්, ආයතන, සමාජයන් ශාලා ආශ්‍රිත සමාගම් හා සමාන ආයතන හෝ මණ්ඩලවල (bodies) තැන්පතු භාරයක (Trust) හෝ භාරකාරත්වය (Trustees) පවතින තැන්පතු ආපසු ගෙවීමේදී තැන්පතු ලදුපතේ සඳහන් තැන්පත්කරුට ගිණුමට පමණි යනුවෙන් වෙක්පත් මගින් පමණක් ගෙවිය යුතුය. එසේ වුවත්, ජේරුදෙණිය පශ්චාත් විද්‍යා උපාධි ආයතනයට (Post Graduate Institute of Science of the University of Peradeniya) අයත් ස්ථාවර තැන්පතු සහතික 14 ක වටිනාකම සඳහා රු.මිලියන 93.3 ක් වක්‍රලේඛ විධිවිධාන උල්ලංඝනය කරමින් මුදලින් ගෙවීම් කර තිබුණි.

4.6 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

අනුමත කළ බඳවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ පරිපාටියක් නොමැතිවීම නිසා(එස්ඕආර්), වඩාත් යෝග්‍ය දැනුමෙන්, දක්ෂතාවයෙන් හා ආකල්පයන්ගෙන් අනුන පුද්ගලයින් නිශ්චිත කළමනාකරණ හා අනෙකුත් අදාළ තනතුරුවලට බඳවා ගැනීමට අසමත් වී තිබුණි.

5. තිරසර සංවර්ධන අරමුණු ළඟාකර ගැනීම

තිරසර සංවර්ධනය පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ වසර 2030 න්‍යාය පත්‍රය පිළිබඳව බැංකුව දැනුවත්ව තිබුණි. තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක කරා ළඟාවිය හැකි ආකාරයට බැංකුව විසින් ණය යෝජනා ක්‍රමයන් ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි. ඉහත කාර්යයන්ට සම්බන්ධ අරමුණු, ඉලක්ක හා එම ඉලක්ක කරා ළඟාවිය යුතු සන්ධිස්ථානයන්ද ඉලක්ක මත ළඟාවීම මැන බැලීම සඳහා වන දර්ශකයන්ද බැංකුව විසින් විධිමත්ව හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

6. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

අභ්‍යන්තර විගණන අංශය

නිලධාරීන් 70 දෙනෙකු අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ සේවයේ යෙදී සිටියද, ආයතනික බැංකු අංශය (Corporate Banking Division) සහ මානව සම්පත් අංශය 2017 වර්ෂයේදී අභ්‍යන්තර විගණන විෂය පථයට නොගෙන තිබූ අතර තොරතුරු තාක්ෂණ අංශයේ කාර්යයන් පිළිබඳව 2015 වර්ෂයේ සිට අභ්‍යන්තර විගණනයක් පවත්වා නොතිබුණි.

7. පද්ධති හා පාලන

විගණනය සිදුකෙරෙන කාලය තුළ නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන දුර්වලතා වරින් වර බැංකුවේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත දැක්වෙන පාලන ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධයෙන් විශේෂ අවධානය යොමු කිරීම අවශ්‍ය වේ.

පාලන ක්ෂේත්‍ර -----	නිරීක්ෂණය -----
(අ) ණය හා අත්තිකාරම් පාලනය	<ul style="list-style-type: none"> • ලැබිය යුතු ණය කළඹ ශේෂය සහ පොදු ලෙජරය සමඟ වෙනස්කම් පැවතීම. • නොසැසඳූ පොදු ලෙජර ශේෂයන් • පද්ධතියේ ණය පිළිබඳ වැරදි විස්තර පැවතීම. • පද්ධතියේ තිබෙන ණය පොලී අනුපාත සහ වත්කම් හා වගකීම් කාරක සහා තීරණ සමඟ වෙනස්කම් පැවතීම. • ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අසම්පූර්ණ ලිපිනයන්
(ආ) බැරපත් පාලනය (Credit cards)	<ul style="list-style-type: none"> • පද්ධතියේ ප්‍රමිතිය (upgrade) ඉහළ නැංවීමත් සමඟ ගැටළු පැන නැගීම නිසා පොදු ලෙජරය සහ පද්ධතිය අතර වෙනස්කම් පැවැතීම. • කාඩ් මධ්‍යස්ථානයේ පොදු ලෙජර ගිණුම් නොසැසඳීම.
(ඇ) භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් සහ ආයෝජනය	<ul style="list-style-type: none"> • ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කරයන්හි උපචිත පොලී වැඩියෙන් දැක්වීම. • හිමිකම් සුරැකුම්පත් සඳහා විකිණිය හැකි ආයෝජනවල සාධාරණ වටිනාකම් ගැලපුම් නොකිරීම.
(ඈ) සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු	<p>වර්තමානයේ බැංකුව සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු ග්‍රහණය කරගැනීම සඳහා අතින් කෙරෙන ක්‍රමයක් මෙහෙයවනු ලබන අතර ඉන් ග්‍රහණය නොවීමේ අවස්ථා සිදුවිය හැකිය. එම නිසා සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ගේ ගනුදෙනුවල දත්ත ග්‍රහණය කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් සහ ලුහුබැඳීමේ හා උපුටා ගැනීම අවශ්‍ය වේ.</p>
(ඉ) ගනුදෙනුකරුවන්ගේ තැන්පතු	<p>ස්ථාවර තැන්පතු, ඉතුරුම් තැන්පතු සහ එයට සම්බන්ධිත පොලී විධිමත් breakup නොමැතිව පද්ධතියේ පොදු ලෙජර ගිණුම් කිහිපයක් පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි.</p>
(ඊ) අනෙකුත් වත්කම්	<ul style="list-style-type: none"> • දිගුකාලීන හිඟහිටි ලැබිය යුතු ශේෂ • අන්තර් ඒකක වත්කම් (inter unit) සහ බැරකම් අතර වෙනස්කම් පැවතීම.

- සැපයුම් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබාදුන් තොග වාර්තා සහ අදාළ පොදු ලෙජර් ගිණුම් අතර වෙනස්කම් පැවැතීම.

(උ) දේපල, පිරියත හා උපකරණ

- ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයේ ප්‍රමාණවත් විස්තර හා දින සඳහන් නොකර ඉලක්කම් පමණක් පැවැතීම.

- 2009 වර්ෂයට පෙර මිලදී ගනු ලැබූ වත්කම් ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයේ නොපැවතීම.
- පොදු ලෙජරය සහ සැපයුම් දෙපාර්තමේන්තු අතර (breakups) වෙනස්කම් පැවතීම.
- සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කළ වත්කම්වල ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය සහ ඉතිරි වටිනාකම (residual value) පිළිබඳ සමාලෝචනයක් නොවීම.
- නිම් දේපල කාලෝචිතව ප්‍රාග්ධනීකරණය සමාලෝචනය හා අධීක්ෂණය නොකිරීම.

(ඌ) තොරතුරු තාක්ෂණය

- විශේෂ අයිතිවාසිකම් පරිශීලක ගිණුම් අධීක්ෂණ ක්‍රියාවන් නොපැවැතීම. (Privilege user accounts monitoring function)
- IHRM, Prime 4, Digital බැංකු සේවාව, Tandem NS, ජංගම බැංකු සේවාවන් (mobile banking), CD සහ Corona පද්ධතිවල පරිශීලක ප්‍රවේශ අධීක්ෂණ කාර්යයන් ප්‍රමාණවත් නොවීම.
- විෂය (Domain) පාලකයකු නොමැති වීම.
- කළමනාකරණ ප්‍රලේඛන වෙනස්වීමේ Tandem NS පද්ධතියේ ප්‍රමාණවත් නොවීම පැවතීම.
- ඉල්ලා අස් වූ සේවක - Core Banking System – IBM AS/400 production server ක්‍රියාකාරී පරිශීලක ගිණුම් පැවතීම.
- පරිශීලක ගිණුම් සේවය අවසන් කිරීමේ පරිපාටියේ Core Banking System – IBM AS/400 Production Server හි සැලකිය යුතු ප්‍රමාදයන් පැවතීම.
- ICPS සහ CBRPS හි භාවිතා නොවන පරිශීලක ගිණුම් පැවතීම.
- පරිශීලක ගිණුම් නිර්මාණය කිරීමේ ආකෘතිවල සහ සේවය අවසන් කිරීමේ ලේඛනවල - Prime 4 ප්‍රමාණවත් නොවන තොරතුරු ග්‍රහණය කර තිබීම.
- පද්ධති උත්පාදනය කළ පරිශීලක ලැයිස්තුවල ප්‍රමාණවත් නොවන තොරතුරු ග්‍රහණය කර තිබීම.

- තොරතුරු ආරක්ෂක ප්‍රතිපත්ති ලේඛනයේ (Information Security Policy Document) අර්ථ දක්වා ඇති මුරපද ප්‍රමිතියේ අඩුපාඩු පැවතීම.
- මුරපද පරාමිතිවල (Password parameters) භාවිතා මට්ටම් ප්‍රමාණවත් නොවීම.
- මෙහෙයුම් පද්ධතිවල E - ප්‍රේෂණ සහ භාණ්ඩාගාර පද්ධතියේ ප්‍රමාණවත් නොවූ මුරපද පරාමිතීන්
- Oracle 11g දත්ත සේවා දායකයෙහි (database server) – Prime 4 ප්‍රමාණවත් නොවන මුරපද නිර්මාණය කිරීම (Setting)
- යල්පැන ගිය මෙහෙයුම් පද්ධති Windows server 2003